

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nyolcadik tanács)

2016. június 9.*

„Előzetes döntéshozatal — Közös agrárpolitika — Egyes támogatási programok integrált igazgatási és ellenőrzési rendszere — 1782/2003/EK rendelet — Egységes támogatási rendszer — 43. és 44. cikk — Területen alapuló támogatási jogosultságok — Területalapú támogatással támogatható hektárszám — Állandó legelők — Nemzeti szabályozás, amely a támogatási jogosultságok megállapításánál eredetileg figyelembe vett takarmánytermő területeknél nagyobb állandó legelőterületek támogathatóságát a legelőknek a mezőgazdasági üzem saját állattenyésztési céljaira történő használatának feltételétől teszi függővé”

A C-333/15. és C-334/15. sz. egyesített ügyekben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek tárgyában, amelyeket a Tribunal Supremo (legfelsőbb bíróság, Spanyolország) a Bírósághoz 2015. július 6-án érkezett, 2015. május 22-i határozataival terjesztett elő az előtte a

María del Pilar Planes Bresco

és

a **Comunidad Autónoma de Aragón** között folyamatban lévő eljárásokban,

A BÍRÓSÁG (nyolcadik tanács),

tagjai: D. Šváby tanácselnök, J. Malenovský és M. Vilaras (előadó) bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a spanyol kormány képviseletében A. Rubio González, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében J. Guillem Carrau és H. Kranenborg, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2016. március 10-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: spanyol.

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek a 2006. december 19-i 2012/2006/EK tanácsi rendelettel (HL 2006. L 384., 8. o.) módosított, a közös agrárpolitika keretébe tartozó közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott támogatási rendszerek létrehozásáról, továbbá a 2019/93/EGK, 1452/2001/EK, 1453/2001/EK, 1454/2001/EK, 1868/94/EK, 1251/1999/EK, 1254/1999/EK, 1673/2000/EK, 2358/71/EGK és a 2529/2001/EK rendelet módosításáról szóló, 2003. szeptember 29-i 1782/2003/EK tanácsi rendelet (HL 2003. L 270., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 40. kötet, 269. o., a továbbiakban: 1782/2003 rendelet) 29., 43. és 44. cikkének értelmezésére vonatkoznak.
- 2 Ezeket a kérelmeket a María Pilar del Planes Bresco, mezőgazdasági termelő, és a Comunidad Autónoma de Aragón (aragóniai autonóm közösség, Spanyolország) közötti, abban a tárgyban folyamatban lévő két jogvitában terjesztették elő, hogy a 2007-es, illetőleg a 2008-as mezőgazdasági termelési év tekintetében milyen módszerrel kell meghatározni a felperes 1782/2003 rendelet szerinti egységes területalapú támogatással támogatható mezőgazdasági üzemének területét.

Jogi háttér

Az uniós jog

Az 1782/2003 rendelet

- 3 Az 1782/2003 rendelet (4) preambulumbekkezdése kimondja:

„Az állandó legelők kedvező hatással vannak a környezetre, indokolt tehát intézkedéseket elfogadni a jelenlegi állandó legelők fenntartásának ösztönzésére, nagyarányú szántóföldi művelésbe vonásuk megelőzése érdekében.”

- 4 Az 1782/2003 rendelet (24) preambulumbekkezdése szerint:

„A közösségi mezőgazdaság versenyképességének fokozása, valamint az élelmiszer-minőség és a környezetvédelmi előírások szükségképpen maguk után vonják a mezőgazdasági termékek intézményes árának csökkenését és a mezőgazdasági üzemek termelési költségeinek növekedését a Közösségben. E célok elérése, valamint egy piacorientáltabb, fenntartható mezőgazdaság létrehozásának elősegítése érdekében végre kell hajtani a termelés támogatásáról a termelő támogatására való áttérést egy minden egyes gazdaság számára elérhető, független jövedelemtámogatási rendszer bevezetésével. Miközben a mezőgazdasági termelőknek kifizetett támogatások tényleges összege nem változik, e szétválasztás jelentős mértékben növelni fogja a jövedelemtámogatás hatékonyságát. Ezért indokolt a mezőgazdasági üzem egységes támogatását a környezetre, az élelmiszer-biztonságra, az állategészségügyre és az állatok kíméletére, valamint a gazdaság jó mezőgazdasági és ökológiai állapotának fenntartására vonatkozó előírásoknak való kölcsönös megfeleltetéshez kötni.”

- 5 Az említett rendelet 2. cikke az alábbiak szerint határozza meg a „mezőgazdasági termelő”, a „mezőgazdasági üzem”, és a „mezőgazdasági tevékenység” fogalmát:

„a) »mezőgazdasági termelő«: olyan természetes vagy jogi személy, illetve természetes vagy jogi személyek csoportja – tekintet nélkül az ilyen csoport vagy tagjainak nemzeti jog szerinti jogállására – akinek, illetve amelynek a gazdasága a Közösség területén található a Szerződés 299. cikkében meghatározottak szerint, és aki, illetve amely mezőgazdasági tevékenységet folytat;

- b) »mezőgazdasági üzem«: az adott mezőgazdasági termelő által vezetett [helyesen: kezelt] és ugyanazon tagállam területén található termelőegységek összessége;
- c) »mezőgazdasági tevékenység«: mezőgazdasági termékek termelése, tenyésztése vagy művelése, ideértve a betakarítást, a fejest, az állattenyésztést és a mezőgazdasági célból történő állattenyésztést, valamint a mezőgazdasági földterületek jó mezőgazdasági és ökológiai állapotának fenntartását az 5. cikkben meghatározottak szerint”.

6 Ugyanezen rendelet 5. cikke az alábbiak szerint rendelkezik:

„(1) A tagállamok biztosítják valamennyi mezőgazdasági földterület, különösen a termelésből kivont termőterületek jó mezőgazdasági és ökológiai állapotának fenntartását. A tagállamok a IV. mellékletben kialakított keret alapján nemzeti vagy regionális szinten meghatározzák a jó mezőgazdasági és ökológiai állapotra vonatkozó minimumkövetelményeket, figyelembe véve az érintett területek [...] egyedi sajátosságait [...]

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a 2003. évre vonatkozó területalapú támogatás iránti kérelem benyújtására előírt időpontban állandó legelőként hasznosított földterületek továbbra is állandó legelők maradnak. [...]

A tagállamok azonban kellően megalapozott esetben eltérhetnek az első albekezdéstől, amennyiben intézkedést hoznak annak megakadályozására, hogy jelentős mértékben csökkenjen az állandó legelők összterülete.

[...]”

7 Az 1782/2003 rendelet 29. cikke az alábbiak szerint rendelkezik:

„Az egyes támogatási rendszerekre alkalmazandó különös rendelkezések sérelme nélkül, nem fizethető támogatás olyan kedvezményezett részére, akiről megállapították, hogy mesterségesen teremtette a támogatási jogosultság megszerzéséhez szükséges körülményeket azzal a céllal, hogy az adott támogatási rendszer céljaival ellentétes előnyhöz jusson.”

8 Az említett rendelet 37. cikkének (1) bekezdése kimondja:

„A referenciaösszeg a mezőgazdasági termelőnek a VI. mellékletben említett támogatási rendszerek alapján, a 38. cikkben említett bázisidőszak minden egyes naptári évében nyújtott támogatások összegének háromévi átlaga, a VII. mellékletnek megfelelően kiszámítva és kiigazítva.

[...]”

9 Ugyanezen rendelet 38. cikke pontosítja, hogy „[a] bázisidőszak a 2000., a 2001. és a 2002. naptári évet foglalja magában”.

10 Az 1782/2003 rendeletnek „A támogatási jogosultság meghatározása” című 43. cikke az alábbiak szerint rendelkezik:

„(1) A 48. cikk sérelme nélkül, a mezőgazdasági termelő a referenciaösszeg és az összes olyan hektárszám hároméves átlagának hányadosaként kiszámított támogatási jogosultságot szerez hektáronként, amely alapján a bázisidőszakban a VI. mellékletben felsorolt közvetlen kifizetésekre volt jogosult.

A támogatási jogosultságok teljes száma megegyezik a fent említett átlagos hektárszámmal.

[...]

(2) Az (1) bekezdésben említett hektárszámba beletartoznak továbbá a következők:

[...]

b) valamennyi takarmánytermő terület a bázisidőszak folyamán.

(3) E cikk (2) bekezdése b) pontjának alkalmazásában a »takarmánytermő terület« a mezőgazdasági üzem azon területe, amely [...] az egész naptári év folyamán rendelkezésre áll állattartásra, ideértve a közösen használt és a vegyes művelés alatt álló területeket. A takarmánytermő terület nem terjed ki a következőkre:

- épületek, erdők, tavak és utak,
- egyéb közösségi támogatásra jogosult növényi kultúrák, állandó kultúrák vagy kerti növények termelésére használt területek,
- az egyes szántóföldi növények termelői részére megállapított támogatási rendszer keretében nyújtott támogatásra jogosult területek, a szárított takarmányra vonatkozó támogatási rendszer keretében hasznosított vagy nemzeti, illetve közösségi területpihentetési rendszer hatálya alá vont területek.

(4) eltérő rendelkezés hiányában a hektáronkénti támogatási jogosultság nem módosítható.”

11 Az 1782/2003 rendeletnek „A támogatási jogosultság felhasználása” című 44. cikke szerint:

„(1) Minden támogatási jogosultság, amely a támogatható hektárszámmal kapcsolódik, feljogosít a támogatási jogosultság által megállapított összeg igénylésére.

(2) A »támogatható hektárszám« a mezőgazdasági üzem szántóföldből és állandó legelőből álló földterülete, kivéve az állandó kultúrák, erdők vagy nem mezőgazdasági tevékenység céljára használt területeket.

[...]

(3) A mezőgazdasági termelő nyilatkozik a támogatási jogosultsághoz kapcsolódó támogatható hektárszámmal megfelelő parcellákról. E parcelláknak – *vis maior* vagy rendkívüli körülmény esetének kivételével – a tagállamok által meghatározandó időponttól, de legkorábban az egységes támogatási rendszerben való részvétel iránti kérelem benyújtásának évét megelőző naptári év szeptember 1-jétől kezdődő legalább tíz hónapos időtartamon át a mezőgazdasági termelő rendelkezésére kell állniuk.

(4) A tagállamok kellően megalapozott esetben engedélyezhetik a mezőgazdasági termelő számára e nyilatkozata módosítását azzal a feltétellel, hogy betartja a támogatási jogosultságának megfelelő hektárszámot, valamint a területre vonatkozó egységes támogatás odaítélésének egyéb feltételeit.”

A 795/2004/EK és a 796/2004/EK rendelet

- 12 A 2004. október 29-i 1974/2004/EK bizottsági rendelettel (HL 2004. L 345., 85. o.) módosított, az 1782/2003/EK rendeletben meghatározott egységes támogatási rendszer végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2004. április 21-i 795/2004/EK bizottsági rendelet (HL 2004. L 141., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 44. kötet, 226. o.; a továbbiakban: 795/2004 rendelet) 2. cikkének a) pontja szerint:

„Az 1782/2003/EK rendelet III. címének, valamint e rendelet alkalmazásában, a következő fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:

a) »mezőgazdasági terület«: a szántóterületek, állandó legelők és az állandó kultúrák összterülete.”

- 13 A 795/2004 rendelet 2. cikkének e) pontja az 1782/2003/EK tanácsi rendelet által előírt kölcsönös megfeleltetés, moduláció, valamint integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2004. április 21-i 796/2004/EK bizottsági rendeletre (HL 2004. L 141., 18. o.; helyesbítések: HL 2005. L 37., 22. o.; HL 2006. L 144., 30. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 44. kötet, 243. o.) való utalással határozza meg, hogy mit kell érteni „állandó legelők” alatt.
- 14 A 796/2004 rendelet 2. cikke 2. pontjának meghatározása szerint: „állandó legelők: gyepek vagy egyéb egynyári takarmánynövények természetes (vetés nélküli) vagy művelés útján (vetéssel) történő termesztésére használt, a mezőgazdasági üzem vetésforgójában legalább öt évig nem szereplő földterület”.

A spanyol jog

- 15 A 2007. január 24-i Orden del Departamento de Agricultura y Alimentación del Gobierno de Aragón por la que se establecen las medidas para la solicitud, tramitación y concesión de la ayuda desacoplada de régimen de pago único, las ayudas acopladas por superficie y por ganado para la campaña 2007/2008 (año 2007), las medidas para declaración de otro tipo de superficies, las medidas para la solicitud de la indemnización compensatoria, las ayudas agroambientales y las medidas para la solicitud de las ayudas para la forestación de tierras agrícolas, para el año 2007 (a 2007-es év tekintetében az egységes támogatási rendszer termeléstől független támogatásainak kérelmezésére, kezelésére és nyújtására vonatkozó intézkedésekről, a 2007/2008-as termelési év [2007-es év] tekintetében a területalapú és az állatállomány-alapú támogatásokra vonatkozó intézkedésekről, az egyéb területek bejelentésére vonatkozó intézkedésekről, a kompenzációs támogatás, az agrár-környezetvédelmi támogatás és a mezőgazdasági földek erdősítéséért járó támogatás iránti kérelmekre vonatkozó intézkedésekről szóló aragóniai autonóm közösségi mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztériumi rendelet, *Boletín Oficial de Aragón*, 13. szám, 2007. január 31., 1310. o., a továbbiakban: 2007. január 24-i rendelet) 13. cikkének (1) bekezdése szerint:

„Támogatható hektárszám alatt a következőket kell érteni:

- a) a mezőgazdasági üzem szántóföldből, komlóültetvényekből, olajfaültetvényekből vagy olajfafacsoportokból, valamint állandó legelőkből álló területe.

Állandó legelő csak olyan üzemek esetében támogatható, amelyeknél az egységes támogatási jogosultság odaítélése során figyelembe vettek takarmánytermő területet, és csak a földterület olyan mértékéig, amely nem haladja meg az egységes támogatás megállapítása során figyelembe vett takarmánytermő területek átlagértékét. A jelen bekezdésben említetteken túlmenően bejelentett

állandó legelő nem támogatható, mivel az 1782/2003/EK rendelet 29. cikkével összhangban abból kell kiindulni, hogy a kedvezményezett mesterségesen teremtette meg a támogatási jogosultság megszerzéséhez szükséges körülményeket.

[...]”

- 16 A 2008. január 24-i Orden del Departamento de Agricultura y Alimentación del Gobierno de Aragón, por la que se establecen las medidas para la solicitud, tramitación y concesión de la ayuda desacoplada de régimen de pago único, la solicitud de asignación de derechos de pago único con cargo a la reserva nacional, las ayudas acopladas por superficie y por ganado para la campaña 2008/2009 (año 2008), las medidas para declaración de otro tipo de superficies, las medidas para la solicitud de la indemnización compensatoria, las ayudas agroambientales y las medidas para la solicitud de las ayudas para la forestación de tierras agrícolas, para el año 2008 (a 2008-as év tekintetében az egységes támogatási rendszer termeléstől független támogatásainak kérelmezésére, kezelésére és nyújtására vonatkozó intézkedésekről, az egységes támogatási jogosultságok nemzeti tartalék terhére történő kiosztása iránti kérelmekről, a 2008/2009-as termelési év [2008-as év] tekintetében a területalapú és az állatállomány-alapú támogatásokra vonatkozó intézkedésekről, az egyéb területek bejelentésére vonatkozó intézkedésekről, a kompenzációs támogatás, az agrár-környezetvédelmi támogatás és mezőgazdasági földek erdősítéséért járó támogatás iránti kérelmekre vonatkozó intézkedésekről szóló aragóniai autonóm közösségi mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztériumi rendelet, *Boletín Oficial de Aragón*, 12. szám, 2008. január 30., 956. o.) 16. cikke a 2007. január 24-i rendelettel megegyező rendelkezéseket tartalmaz, amelyek az alábbi, befejező bekezdéssel egészülnek ki:

„Az előző bekezdés nem alkalmazandó, ha a mezőgazdasági termelő igazolja, hogy a kérelem időpontjában állattenyésztő üzem tulajdonosa, és a bejelentett állandó legelőt az ezen üzemben tartott állatok takarmányozására használja.”

Az alapeljárások és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

C-333/15. sz. ügy

- 17 2007. április 30-án az alapügy felperese többek között kérelmet terjesztett elő az 1782/2003 rendelet szerinti egységes támogatás iránt, és ennek érdekében 48,47 hektárt jelentett be mint „a rendes támogatás nyújtását igazoló támogatható hektárszámot”.
- 18 Az aragóniai autonóm közösség mezőgazdasági minisztere a 2007. június 11-i határozatában mindazonáltal kiigazította az alapügy felperese által bejelentett területet, és azt 28,70 hektárra csökkentette, azzal az indoklással, hogy „az állandó legelő területe meghaladja a takarmánytermő területét”. A 63,48 támogatási jogosultságból, amely az alapügy felperesének rendelkezésére állt, 34,78-at kizártak, mivel azokat „fel nem használt” jogosultságoknak tekintették.
- 19 2009. június 26-án az aragóniai autonóm közösség mezőgazdasági minisztere elutasította az alapügy felperese által az említett határozattal szemben benyújtott fellebbezést, arra hivatkozva, hogy a kérelmére a 2007. január 24-i rendelet 13. cikke alkalmazandó.
- 20 A Tribunal Superior de Justicia de Aragón (aragóniai legfelsőbb bíróság, Spanyolország) a 2013. március 13-i ítéletével elutasította az alapügy felperese által a 2009. június 26-i határozattal szemben benyújtott keresetet, mivel álláspontja szerint az aragóniai autonóm közösség mezőgazdasági minisztere által alkalmazott 2007. január 24-i rendelet teljes mértékben összhangban van az uniós joggal.

C-334/15. sz. ügy

- 21 2008. április 22-én az alapügy felperese újból kérelmet terjesztett elő az 1782/2003 rendelet szerinti egységes támogatás iránt, és ennek érdekében többek között 63,48 hektárt jelentett be, mint „a rendes támogatás nyújtását igazoló támogatható hektárszámot”.
- 22 A 2008. november 25-i határozatával az aragóniai autonóm közösség mezőgazdasági minisztere újból kiigazította az alapügy felperese által bejelentett területet, és azt 29,01 hektárra csökkentette azzal az indoklással, hogy „az állandó legelő területe meghaladja a takarmánytermő terület méretét”. A 63,48 támogatási jogosultságból, amely az alapügy felperesének rendelkezésére állt, 34,47-at kizártak, mivel azokat „fel nem használt”jogosultságoknak tekintették.
- 23 2010. március 2-án az aragóniai autonóm közösség mezőgazdasági minisztere elutasította az alapügy felperese által az említett határozattal szemben benyújtott fellebbezést, arra hivatkozva, hogy a kérelmére a 2007. január 24-i rendelet 13. cikke alkalmazandó.
- 24 A Tribunal Superior de Justicia de Aragón (aragóniai legfelsőbb bíróság, Spanyolország) a 2013. április 5-i ítéletével elutasította az alapügy felperese által a 2010. március 2-i határozattal szemben benyújtott keresetet, mivel álláspontja szerint az aragóniai autonóm közösség mezőgazdasági minisztere által alkalmazott 2007. január 24-i rendelet teljes mértékben összhangban van az uniós joggal.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 25 Az alapügy felperese 2013. március 13-án és április 5-én a Tribunal Superior de Justicia de Aragón (aragóniai legfelsőbb bíróság, Spanyolország) ítéletei ellen fellebbezést terjesztett elő a Tribunal Supremo (legfelsőbb bíróság) előtt, többek között az 1782/2003 rendelet 44. cikkének, valamint a 795/2004 rendelet megsértésére hivatkozva. A felperes többek között arra hivatkozik, hogy ezek a rendeletek megkövetelik, hogy mind a szántóföldeket, mind az állandó legelőket bármilyen korlátozás nélkül támogatható hektárszámnak tekintsék, és ebből a kategóriából csak az állandó kultúrák, az erdők vagy a nem mezőgazdasági tevékenység céljára használt területeket zárják ki. Következésképpen a hatóság nem zárhatja ki a felperes által bejelentett hektárszám egy részét azzal az indokkal, hogy az állandó legelőnek minősül, ennél fogva a felperes szerint a 2007. január 24-i rendelet ellentétes az 1782/2003 rendelettel, mivel az kiüresíti a megengedhető hektárszám fogalmát.
- 26 E körülmények között a Tribunal Supremo (legfelsőbb bíróság) felfüggesztette az eljárást, és a C-333/15. és a C-334/15. sz. ügyekben előzetes döntéshozatal céljából a Bíróság elé terjesztette, ugyanabban a megfogalmazásban, a következő két kérdést:

„1)

Úgy kell-e értelmezni az 1782/2003/EK tanácsi rendelet 43. és 44. cikkét, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely kizárja a támogatható hektárszámok köréből a mezőgazdasági termelő által bejelentett állandó legelők valamennyi olyan területét, amely meghaladja a termelőt megillető rendes jogosultságok meghatározásánál adott napon figyelembe vett terület méretét, és e területek bevonását, valamint ebből következően a szántóföld legelőkkel való felváltását ahhoz a feltételhez köti, hogy a termelő az adott termelési évben a legelőket ténylegesen állattenyésztésre használja azon területek tekintetében, amelyekre a támogatási jogosultságokat érvényesíteni kívánja?

Nemleges válasz esetén:

- 2) Arra figyelemmel, hogy a támogatási rendszerek keretében kizárja e rendszerek olyan kedvezményezettjeinek kifizetését, »akikről megállapították, hogy mesterségesen teremtették a támogatási jogosultság megszerzéséhez szükséges körülményeket azzal a céllal, hogy az adott

támogatási rendszer céljaival ellentétes előnyhöz jussanak», úgy kell-e értelmezni az 1782/2003/EK tanácsi rendelet 29. cikkét, hogy az nem teszi lehetővé a tagállamok számára (az állandó legelők) »támogatható hektárszámát« csökkentő általános intézkedések elfogadását azon általános helyzetek objektív meghatározásával, amelyekben vélelmezni kell, hogy a kedvezményezett a támogatás megszerzéséhez szükséges körülményeket mesterségesen teremtette meg, az adott mezőgazdasági termelővel kapcsolatban az e mezőgazdasági termelő tevékenysége és az általa tanúsított magatartás konkrét bizonyítása nélkül?»

- 27 A Bíróság elnöke a 2015. július 28-i határozatával az írásbeli és a szóbeli szakasz lefolytatása, valamint az ítélelhozatal céljából egyesítette a C-333/15. és a C-334/15. sz. ügyeket.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

- 28 Az első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az 1782/2003 rendelet úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az alapügyben szóban forgóhoz hasonló nemzeti szabályozás, amely megakadályozza, hogy az adott mezőgazdasági termelési évben területalapú támogatással támogatható hektárszámként vegyék figyelembe a mezőgazdasági termelő által bejelentett azon állandó legelőterületeket, amelyek meghaladják a hektáronkénti támogatási jogosultságok összegének meghatározása céljából eredetileg figyelembe vett állandó legelők területét, kivéve ha az utóbbi bizonyítja, hogy az említett területeket az említett mezőgazdasági termelési év során ténylegesen a mezőgazdasági üzeme saját állattenyésztési céljaira használta.
- 29 Mindenekelőtt pontosítani kell, hogy noha az 1782/2003 rendeletet hatályon kívül helyezte a közös agrárpolitika keretébe tartozó, mezőgazdasági termelők részére meghatározott közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott egyes támogatási rendszerek létrehozásáról, az 1290/2005/EK, a 247/2006/EK és a 378/2007/EK rendelet módosításáról, valamint az 1782/2003/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. január 19-i 73/2009/EK tanácsi rendelet (HL 2009. L 30., 16. o., helyesbítés: HL 2010. L 43., 7. o.), mindazonáltal az alapügy tényállásának idejére tekintettel annak rendelkezéseit kell alkalmazni.
- 30 Emlékeztetni kell továbbá arra, hogy az 1782/2003 rendelet értelmében, minden mezőgazdasági termelő minden egyes évben – számos gazdálkodási követelmény és a jó mezőgazdasági és ökológiai állapotra vonatkozó előírás betartásától függően, és a bejelentésre vonatkozó alakiságok teljesítése esetén – területalapú támogatás kifizetésére jogosult, amelynek összegét a mezőgazdasági termelőnek az említett rendelettel bevezetett szabályozás hatálybalépésekor kiosztott hektáronkénti támogatási jogosultságok alapján határozzák meg.
- 31 Az 1782/2003 rendelet 43. cikke (1) bekezdésének megfelelően az egyes mezőgazdasági termelők hektáronkénti támogatási jogosultságát a referenciaösszeg – azaz a részükre a hároméves bázisidőszakban, azaz 2000–2002. évben, nyújtott közvetlen támogatások összegének átlaga – és ugyanezen időszak során e támogatásokat megalapozó átlagos hektárszám hányadosaként kell kiszámítani, amely számításnál a támogatási jogosultságok teljes száma megegyezik ezzel az átlagos hektárszámmal. E rendelet 43. cikkének (2) bekezdése pontosítja, hogy a támogatási jogosultságok kiszámításakor figyelembe vett átlagos hektárszám kiszámításába beletartozik valamennyi takarmánytermő terület a bázisidőszak folyamán.
- 32 Az 1782/2003 rendelet 44. cikke (1) bekezdésének megfelelően minden támogatási jogosultság, amely területalapú támogatással támogatható hektárszámhoz kapcsolódik, feljogosít a támogatási jogosultság által megállapított összeg igénylésére. E rendelet 44. cikkének (2) bekezdése előírja, hogy területalapú

támogatással támogatható hektárszámnak minősül a mezőgazdasági termelő mezőgazdasági üzemének szántóföldből és állandó legelőből álló földterülete, kivéve az állandó kultúrák, erdők vagy nem mezőgazdasági tevékenység céljára használt területeket.

- 33 Következésképpen, és amint arra a főtanácsnok az indítványának 25. pontjában rámutatott, ahhoz hogy a mezőgazdasági termelő által a területalapú támogatás elnyerése érdekében bejelentett területek ez utóbbi rendelkezés értelmében támogathatóak legyenek három feltételnek kell teljesülnie: először is mezőgazdasági területnek kell lenniük, másodszor az említett mezőgazdasági termelő mezőgazdasági üzemének részét kell képezniük és harmadszor nem lehetnek állandó kultúrák, erdők vagy nem mezőgazdasági tevékenység céljára használt területek (lásd: 2015. július 2-i Demmer-ítélet, C-684/13, EU:C:2015:439, 54. pont).
- 34 Ebben a tekintetben először is a 795/2004 rendelet 2. cikkének a) pontja a mezőgazdasági terület fogalmát a szántóterületek, állandó legelők és az állandó kultúrák összterületeként határozza meg. A 796/2004 rendelet 2. cikke e) pontjában szereplő meghatározás szerint – amelyre a 795/2004 rendelet 2. cikkének (2) bekezdése hivatkozik – állandó legelő a gyeperdő vagy egyéb egyenlő társasági növények természetes (vetés nélküli) vagy művelés útján (vetéssel) történő termesztésére használt, a mezőgazdasági üzem vetésterületében legalább öt éve nem szereplő földterület.
- 35 E rendelkezésekből következik, hogy a „szántóterület” vagy az „állandó legelő” minősítése, és következésképpen a „mezőgazdasági terület” minősítése a szóban forgó területek tényleges használatától függ, továbbá, hogy valamely területet mezőgazdasági területnek kell minősíteni, amennyiben azt állandó legelőnek használják (2010. október 14-i Landkreis Bad Dürkheim ítélet, C-61/09, EU:C:2010:606, 37. pont).
- 36 Másodszor, az 1782/2003 rendelet 2. cikke b) pontjának meghatározása szerint a „mezőgazdasági üzem az adott mezőgazdasági termelő által vezetett és ugyanazon tagállam területén található termelőegységek összessége, e rendelet 2. cikkének a) pontja úgy határozza meg a „mezőgazdasági termelőt”, hogy az többek között olyan természetes vagy jogi személy, akinek, illetve amelynek mezőgazdasági üzem az Unió területén található, és aki, illetve amely mezőgazdasági tevékenységet folytat.
- 37 A Bíróság ebben a tekintetben már kimondta, hogy a mezőgazdasági területek akkor tartoznak a mezőgazdasági termelő üzeméhez, ha az utóbbi mezőgazdasági tevékenység végzése céljából kezelési joggal rendelkezik felette, vagyis ha e földterület tekintetében elegendő önállósággal rendelkezik a mezőgazdasági tevékenysége gyakorlása céljából (lásd: 2010. október 14-i Landkreis Bad Dürkheim ítélet, C-61/09, EU:C:2010:606, 58. és 62. pont; 2015. július 2-i Wree-ítélet, C-422/13, EU:C:2015:438, 44. pont; Demmer-ítélet, C-684/13, EU:C:2015:439, 58. pont).
- 38 Rá kell mutatni, hogy az alapügyek keretében nem vitatott, hogy az alapügyek felperese által a 2007-es és 2008-as mezőgazdasági termelési év vonatkozásában területalapú támogatás elnyerése érdekében bejelentett hektárszám a felperes üzemének mezőgazdasági területének részét képezi, és az sem, hogy a bejelentett állandó legelők területei ténylegesen e minősítés hatálya alá tartoznak. Az e tekintetben elvégzendő vizsgálatok lefolytatása mindenképpen a kérdést előterjesztő bíróság feladata.
- 39 Harmadszor hangsúlyozni kell egyrészt, hogy az 1782/2003 rendelet – amint az a jelen ítélet 33. pontjából is kitűnik – valamely mezőgazdasági üzem állandó legelőterületeinek területalapú támogatással való támogathatóságát nem rendeli alá annak a feltételnek, hogy ezek a területek feleljenek meg az említett üzem támogatási jogosultságai kiszámításához eredetileg figyelembe vett takarmánytermő területeknek.
- 40 Másrészt az 1782/2003 rendelet 2. cikkének c) pontja úgy határozza meg a „mezőgazdasági tevékenység” fogalmát, hogy az többek között a mezőgazdasági földterületek jó mezőgazdasági és ökológiai állapotának fenntartásából áll az e rendelet 5. cikkében meghatározottak szerint, mivel ez a

tevékenység ugyanazon az alapon kerül figyelembevételre, mint a mezőgazdasági termékek termelése, tenyésztése vagy művelése, ideértve a betakarítást, a fejést, az állattenyésztést és a mezőgazdasági célból történő állattartást.

- 41 Az 1782/2003 rendelet 5. cikkének (1) bekezdése erre tekintettel előírja, hogy a tagállamoknak biztosítaniuk kell valamennyi mezőgazdasági földterület, különösen a termelésből kivont termőterületek jó mezőgazdasági és ökológiai állapotának fenntartását. E rendelet 5. cikkének (2) bekezdése egyébiránt úgy rendelkezik, hogy a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a 2003. évre vonatkozó területalapú támogatás iránti kérelem benyújtására előírt időpontban állandó legelőként hasznosított földterületek továbbra is állandó legelők maradjanak.
- 42 Erre tekintettel a 796/2004 rendelet meghatározza az állandó legelők fenntartására vonatkozó azon különböző kötelezettségeket, amelyeket mind a tagállamok, mind a termelők kötelesek betartani. E rendelet 3. cikke így előírja többek között, hogy a tagállamok által elérendő célkitűzés annak biztosítása, hogy az állandó legelőként hasznosított földterületnek mezőgazdasági összterülethez viszonyított aránya nemzeti vagy regionális szinten fennmaradjon. Az említett rendelet 4. cikke többek között hozzáfűzi, hogy amennyiben megállapítást nyer, hogy az említett arány az állandó legelők rovására csökken, az érintett tagállam elrendeli a mezőgazdasági termelők számára, hogy az állandó legelőként hasznosított földterület hasznosítási formáját előzetes engedély nélkül ne változtassák meg.
- 43 Ebből következően valamely mezőgazdasági üzem állandó legelőterületei támogathatóak területalapú támogatással, mivel azok az említett üzem mezőgazdasági területéhez tartoznak, és mivel – amint arra a főtanácsnok az indítványának 30. pontjában rámutatott – azok jó mezőgazdasági és ökológiai állapotának fenntartása önmagában is mezőgazdasági tevékenységnek minősül, és ebben a tekintetben nincs jelentősége annak a körülménynek, hogy a gyept és az egyéb egynyári takarmánynövényeket, amelyek termesztésére a 796/2004 rendelet 2. cikkének 2. pontja értelmében ezeket a területeket használni kell, nem közvetlenül a mezőgazdasági üzem saját állattenyésztési céljaira hasznosítják.
- 44 Ezt az elemzést támasztják alá az 1782/2003 rendelet célkitűzései, és az e célkitűzések megvalósítása keretében az állandó legelők számára elismert szerep is.
- 45 Egyrészt ugyanis az 1782/2003 rendelet (4) preambulumbekkezdése szerint az állandó legelők kedvező hatással vannak a környezetre, indokolt tehát intézkedéseket elfogadni a jelenlegi állandó legelők fenntartásának ösztönzésére, nagyarányú szántóföldi művelésbe vonásuk megelőzése érdekében.
- 46 Ebben a tekintetben a Bíróság már kimondta, hogy a környezetvédelmet, amely az Unió egyik lényeges céljának minősül, olyan célnak kell tekinteni, amely a közös politika részét képezi a mezőgazdaság területén (2009. július 16-i Horvath-ítélet, C-428/07, EU:C:2009:458, 29. pont), továbbá – amint az 1782/2003 rendelet (3), (21), valamint (24) preambulumbekkezdéséből kitűnik – a környezetvédelem az egységes támogatási rendszer céljai közé tartozik (2010. október 14-i Landkreis Bad Dürkheim ítélet, C-61/09, EU:C:2010:606, 39. pont).
- 47 Másrészt az 1782/2003 rendelet – amint az a (24) preambulumbekkezdéséből következik – az addig érvényben volt közvetlen termeléstámogatási rendszernek a mezőgazdasági üzemeknek a termeléstől függetlenített, közvetlen támogatási rendszerével való felváltására irányul, amely támogatást közvetlenül a mezőgazdasági termelőknek fizetik a jövedelmük kiegészítéseként (lásd: 2015. február 5-i Agrooikosystimata-ítélet, C-498/13, EU:C:2015:61, 40. pont).
- 48 Ebből következik, hogy az 1782/2003 rendelet 44. cikkének (2) bekezdése szerinti területalapú támogatással valamennyi olyan állandó legelőterület támogatható, amely egy mezőgazdasági üzem mezőgazdasági területének részét képezi, és ez a támogathatóság nincs alárendelve annak a feltételnek, hogy az említett területek feleljenek meg a támogatási jogosultság kiszámítása során figyelembe vett átlagos hektárszám kiszámításába eredetileg belefoglalt takarmánytermő területeknek, vagy annak a feltételnek, hogy az említett takarmánytermő területeket meghaladó állandó legelőterületeket a

mezőgazdasági üzem ténylegesen a saját állattenyésztési céljaira használja, amennyiben az utóbbi területeket az ezen rendelet szerinti mezőgazdasági tevékenység céljára használják, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia.

- 49 Következésképpen az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy az 1782/2003 rendelet úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az alapügyben szóban forgóhoz hasonló nemzeti szabályozás, amely megakadályozza, hogy az adott mezőgazdasági termelési évben területalapú támogatással támogatható hektárszámként vegyék figyelembe a mezőgazdasági termelő által bejelentett azon állandó legelőterületeket, amelyek meghaladják a hektáronkénti támogatási jogosultságok összegének meghatározása céljából eredetileg figyelembe vett állandó legelők területét, kivéve ha az utóbbi bizonyítja, hogy az említett területeket az említett mezőgazdasági termelési év során ténylegesen a mezőgazdasági üzeme saját állattenyésztési céljaira használja.

A második kérdésről

- 50 Az első kérdésre adott válaszra tekintettel nem szükséges válaszolni a második kérdésre, amelyet arra az esetre terjesztettek elő, ha a Bíróság az első kérdésre nemleges választ ad.

A költségekről

- 51 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nyolcadik tanács) a következőképpen határozott:

A 2006. december 19-i 2012/2006/EK tanácsi rendelettel módosított, a közös agrárpolitika keretébe tartozó közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott támogatási rendszerek létrehozásáról, továbbá a 2019/93/EGK, 1452/2001/EK, 1453/2001/EK, 1454/2001/EK, 1868/94/EK, 1251/1999/EK, 1254/1999/EK, 1673/2000/EK, 2358/71/EGK és a 2529/2001/EK rendelet módosításáról szóló, 2003. szeptember 29-i 1782/2003/EK tanácsi rendeletet úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az alapügyben szóban forgóhoz hasonló nemzeti szabályozás, amely megakadályozza, hogy az adott mezőgazdasági termelési évben területalapú támogatással támogatható hektárszámként vegyék figyelembe a mezőgazdasági termelő által bejelentett azon állandó legelőterületeket, amelyek meghaladják a hektáronkénti támogatási jogosultságok összegének meghatározása céljából eredetileg figyelembe vett állandó legelők területét, kivéve ha az utóbbi bizonyítja, hogy az említett területeket az említett mezőgazdasági termelési év során ténylegesen a mezőgazdasági üzeme saját állattenyésztési céljaira használja.

Aláírások